Gerard Vogelezang

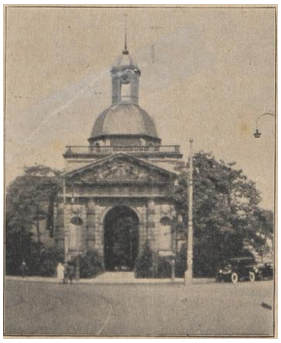
Scouting
Vrijheid in herdenken

Gerardus (Gerard) Hugo Vogelezang is geboren op 8 december 1916 in Hilversum. Hij was de zoon van Albert Vogelezang en Hendrika Maria Tieleman.

Hij woonde in Hilversum en werd op 2 februari 1933 scout bij groep 4, de Apachiogroep. Hij werd een jaar later op 20 januari voortrekkergast bij de Nakotastam in Hilversum. Op 15 december 1934 werd hij als voortrekker geïnstalleerd.

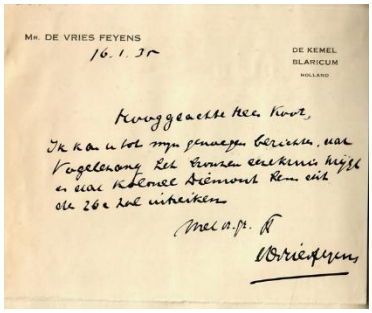

De stam was een combinatie van de voortrekkers van de 4e Amsterdamse groep Hendrick de Keyser (Grijs) en de 4e Hilversumse groep, Apachiogroep. Het was een actieve stam en in *De Huifkar, het maandblad voor en door Nederlandse Voortrekkers* verschijnen regelmatig verslagen van activiteiten. Ze hadden ook veel contact met andere stamleden en waren nauw betrokken bij landelijke activiteiten.

De stam krijgt tijdens een stambijeenkomst van 24 op 25 september 1932 haar naam. Er werd gestemd en gekozen voor Nakota's. Ook het embleem wordt bedacht, een brandend vuur met daaronder de stamnaam. Nakotas betekent 'Vrienden' en komt van de Zwartvoet-indianen in Amerika. Ton Koot werd Oubaas van de Stam. Hij kreeg zijn volmacht in 1932. Hij was op landelijk niveau actief bij Scouting betrokken en onder andere ook de redacteur van *De Huifkar.* Op 27 oktober 1934 werd hun stamhut in de Muiderpoort in Amsterdam feestelijk geopend.

Gerard nam in 1934 deel aan de Vierdaagse in Nijmegen met stadsgenoten uit Hilversum. In januari 1935 reikte Waarnemend hoofdverkenner Kolonel Arnaud Diemont aan voortrekker Gerard Vogelezang het Bronzen Eerekruis uit *voor het met groot levensgevaar redden uit zee van een jonge man die, hoewel een goed zwemmer, door den stroom was meegesleurd en reeds gezonken was.* Brons was de hoogste onderscheiding.

Mr. DE VRIES FEYENS
16. 1. 35
DE KEMEL
BLARICUM
HOLLAND

Hooggeachte Heer Koot,
Ik kan u tot mijn genoegen berichten, dat
Vogelezang het Bronzen eerekruis krijgt
en naar Kolonel Diemont Kan ook
ook 26e tot uitreiken

Met o.p. N
V Briedyens

In 1936 stopte Gerard bij de stam omdat hij op 11 mei naar Den Helder verhuisde voor een opleiding bij de Koninklijke Marine. Hij werd torpedomaker. Hij nam weer deel aan de Vierdaagse in 1937, dit keer met andere leerling torpedomakers van zijn opleiding. In november 1939 vertrok hij naar Soerabaja in Nederlands-Indië.

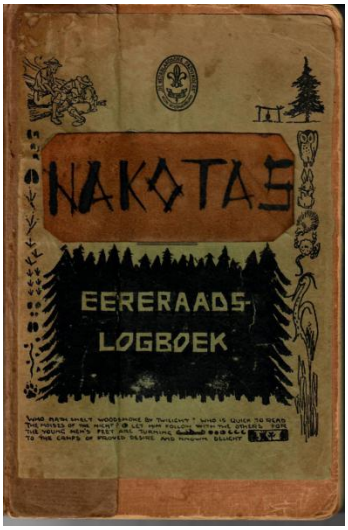
Gerard kwam vervolgens als Korporaal Torpedomaker aan boord van de Colombia onder commandant J.L.K. Hoeke. Begin 1941 werd het motorpassagiersschip Colombia gevorderd

door de Nederlandse Marine en omgebouwd tot een bevoorradingsschip voor onderzeeboten. Het schip verliet het Verre Oosten begin 1942. Onderweg van East London naar Simonstown werd ze op 27 februari 1943 voor de kust van Port Elisabeth in Zuid Afrika aangevallen door de Duitse onderzeeër U-516. Het schip werd geraakt door een torpedo en zonk binnen 10 minuten. Van de bemanning overleefden 239 opvarenden de aanval en 8 personen werden vermist. Een walvisvaarder pikte de overlevenden op.

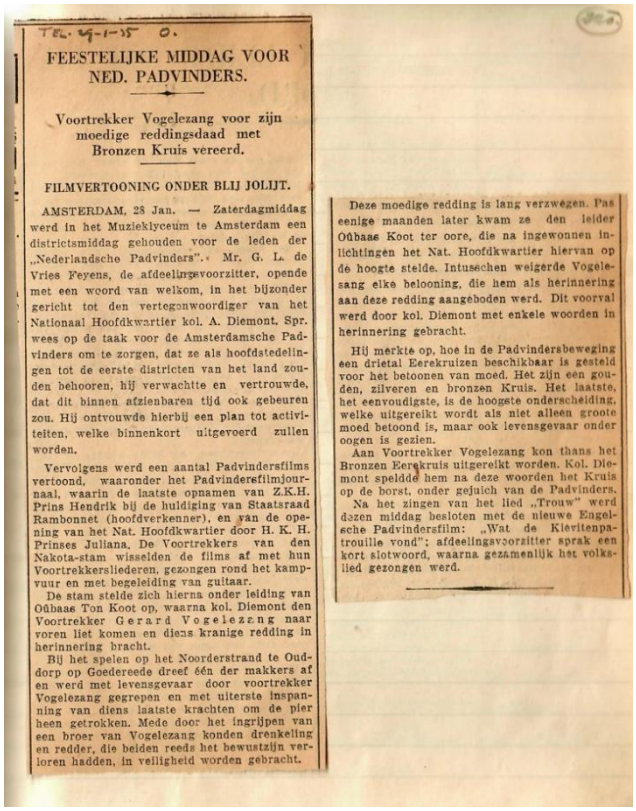
Ook Gerard overleefde de aanval en ging naar het United Kingdom. Daar trouwde hij op 16 juni 1943 in Dundee, UK, met Noreen Niccolls. Ze kregen twee kinderen.

Na de oorlog verhuisde hij weer naar Den Helder. In oktober 1959 werd hij benoemd tot majoor-torpedomaker. Gerard voer tot midden jaren ’60 bij de Marine.

Meer informatie

[Registratiekaart Vogelezang (archief.amsterdam)]
[Akte - Noord-Hollands Archief (wiewaswie.nl)]
[G.H. Vogelezang (Dutch) - Crew lists of Ships hit by U-boats - uboat.net]
[Colombia (Dutch Submarine tender) - Ships hit by German U-boats during WWII - uboat.net]
[The Type IXC U-boat U-516 - German U-boats of WWII - uboat.net]
[Registratie in 1937 » Open Archieven]
[Registratie in 1934 » Open Archieven]
[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 19, 1935, no. 2, 1935 » 1935-02 - Pag. 10 | Delpher]

FEESTELIJKE MIDDAG VOOR NED. PADVINDERS.

Voortrekker Vogelezang voor zijn moedige reddingsdaad met Bronzen Kruis vereerd.

FILMVERTOONING ONDER BLIJ JOLIJT.

AMSTERDAM, 28 Jan. — Zaterdagmiddag werd in het Muzieklyceum te Amsterdam een districtsmiddag gehouden voor de leden der „Nederlandsche Padvinders". Mr. G. L. de Vries Feyens, de afdeelingsvoorzitter, opende met een woord van welkom, in het bijzonder gericht tot den vertegenwoordiger van het Nationaal Hoofdkwartier kol. A. Diemont, Spr. wees op de taak voor de Amsterdamsche Padvinders om te zorgen, dat ze als hoofdstedelingen tot de eerste districten van het land zouden behooren, hij verwachtte en vertrouwde, dat dit binnen afzienbaren tijd ook gebeuren zou. Hij ontvouwde hierbij een plan tot activiteiten, welke binnenkort uitgevoerd zullen worden.

Vervolgens werd een aantal Padvindersfilms vertoond, waaronder het Padvindersfilmjournaal, waarin de laatste opnamen van Z.K.H. Prins Hendrik bij de huldiging van Staatsraad Rambonnet (hoofdverkenner), en van de opening van het Nat. Hoofdkwartier door H. K. H. Prinses Juliana. De Voortrekkers van den Nakota-stam wisselden de films af met hun Voortrekkersliederen, gezongen rond het kampvuur en met begeleiding van guitaar.

De stam stelde zich hierna onder leiding van Oûbaas Ton Koot op, waarna kol. Diemont den Voortrekker Gerard Vogelezang naar voren liet komen en diens kranige redding in herinnering bracht.

Bij het spelen op het Noorderstrand te Oud-dorp op Goedereede dreef één der makkers af en werd met levensgevaar door voortrekker Vogelezang gegrepen en met uiterste inspanning van diens laatste krachten om de pier heen getrokken. Mede door het ingrijpen van een broer van Vogelezang konden drenkeling en redder, die beiden reeds het bewustzijn verloren hadden, in veiligheid worden gebracht.

Deze moedige redding is lang verzwegen. Pas eenige maanden later kwam ze den leider Oûbaas Koot ter oore, die na ingewonnen inlichtingen het Nat. Hoofdkwartier hiervan op de hoogte stelde. Intusschen weigerde Vogelezang elke belooning, die hem als herinnering aan deze redding aangeboden werd. Dit voorval werd door kol. Diemont met enkele woorden in herinnering gebracht.

Hij merkte op, hoe in de Padvindersbeweging een drietal Eerekruizen beschikbaar is gesteld voor het betoonen van moed. Het zijn een gouden, zilveren en bronzen Kruis. Het laatste, het eenvoudigste, is de hoogste onderscheiding, welke uitgereikt wordt als niet alleen groote moed betoond is, maar ook levensgevaar onder oogen is gezien.

Aan Voortrekker Vogelezang kon thans het Bronzen Eerekruis uitgereikt worden. Kol. Diemont speldde hem na deze woorden het Kruis op de borst, onder gejuich van de Padvinders.

Na het zingen van het lied „Trouw" werd dezen middag besloten met de nieuwe Engelsche Padvindersfilm: „Wat de Kievitenpatrouille vond"; afdeelingsvoorzitter sprak een kort slotwoord, waarna gezamenlijk het volkslied gezongen werd.

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 21, 1935, no. 2, 1935 » 1935-02 - Pag. 17 | Delpher]
[Alle Hens - 1959 - Editie 12 by Marinemuseum - Issuu]
Logboek Nakotas stam 1930-1940, incl Stamregister 1930-1937 (113) Scoutingmuseum Baarn
Logboek Nakotas stam dec 1932- sept 1935 door Rien Schulte en Jo Jansen (114) Scoutingmuseum Baarn
Nakotas Eereraadslogboek, Archief Reizend Scoutingmuseum

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.